

**DEPREMİ ÖNLEMEK VE
DEPREM ÖNCESİ VEYA
SONRAŞINDA
ALINABİLECEK
ÖNLEMLER
NELERDİR?**

DEPREM: Oluşumu ve Önlenmesi

Deprem, yer kabuğundaki kırılmalar sonucu oluşan enerjinin dalga şeklinde yayılması ve bu dalgalardan kaynaklanan sarsıntılardır; depremin tamamen önlenmesi mümkün değildir ancak deprem riskinin azaltılması için binaların ve altyapının depreme dayanıklı hale getirilmesi, afet yönetim planlarının oluşturulması, gibi adımlar atılabilir.

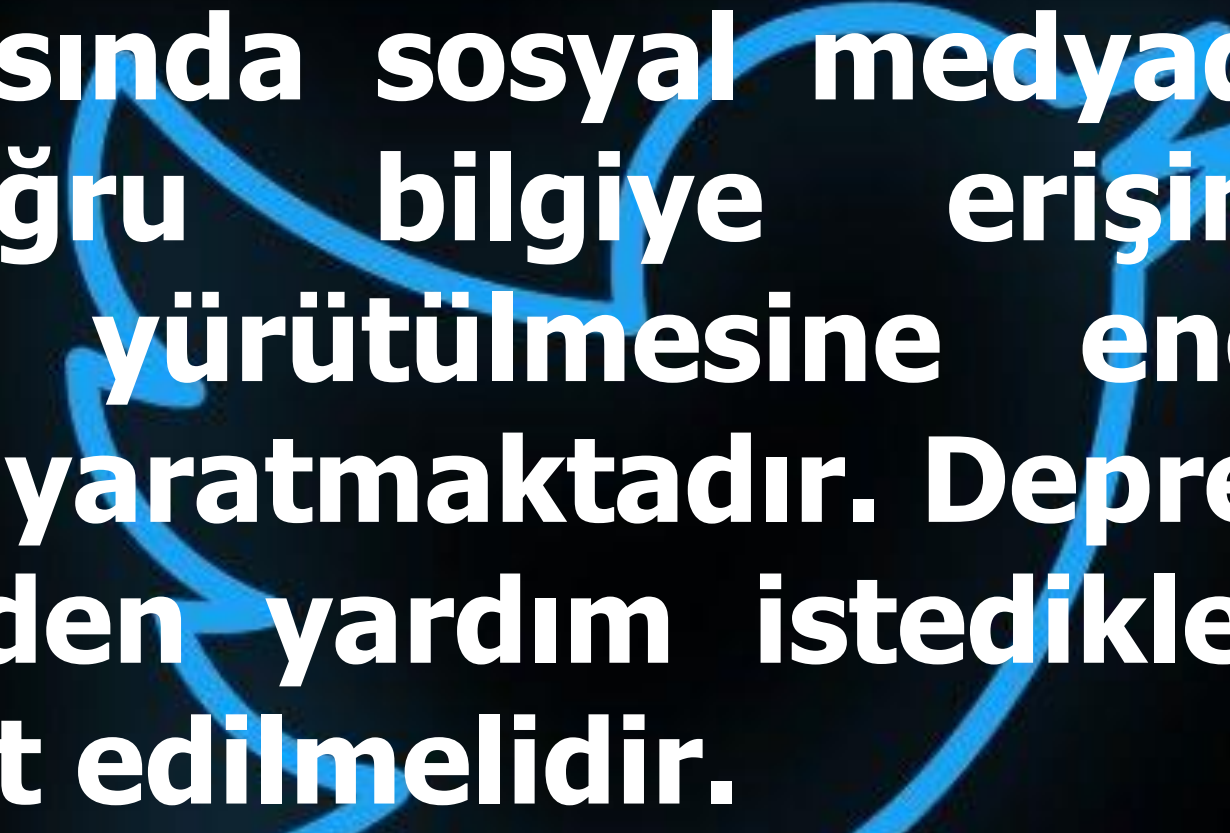
DEPREM SONRASI

Hayatta kalanları arama: Deprem sonrası, hayatta kalanları arama ve kurtarma çalışmaları başlatılır. Bu çalışmalar, profesyonel ekipler tarafından yürütülür. Ancak, herkesin de yardım etmek için seferber olması önemlidir.

SOSYAL MEDYA VE YALAN HABER

Deprem sonrasında sosyal medyada yayılan yalan haberler, doğru bilgiye erişim ve yardım çalışmalarının yürütülmesine engel oluşturarak zararlı bir etki yaratmaktadır. Depremzedeler sosyal medya üzerinden yardım istedikleri için bilgilerin doğruluğu teyit edilmelidir.

YAPAY ZEKANIN ROLÜ

Yapay zeka teknolojileri, sosyal medyada paylaşılan haberleri analiz ederek doğruluğunu belirleyen birçok farklı yöntem kullanır. Bu yöntemler arasında haberin kaynağı, yayılımı, benzerlikleri, dil kullanımı ve görsel materyallerin analizi gibi faktörler yer alır. Örneğin, benzerlik analizi ile daha önceki haberlerin benzerlikleri kontrol edilerek bir haberin gerçek olup olmadığı belirlenebilir.

YAPAY ZEKANIN ROLÜ

Yapay zeka teknolojileri, haberin yayılım hızı ve kapsamı hakkında da bilgi sağlayarak, haberi paylaşanların sayısını ve haberin ne kadar yaygın olduğunu belirleyebilir. Yalan haber yapan hesapları tespit edebilir.

YAPAY ZEKANIN SINIRLARI

Yapay zeka teknolojilerinin de sınırları vardır ve tamamen güvenilir bir yöntem olarak kullanılamazlar. Yalan haberi tespit edemeyeceği durumlar olduğu gibi doğru haberi yalan diyeceği durumlar da olabilir. Bu nedenle, yapay zeka teknolojileri ile insan denetimi birlikte kullanılmalıdır.

BENZER PROJELER: PHEME

Warwick, King's College London, Saarland ve swissinfo şirketleri tarafından yapılan 'PHEME' adını Antik Yunan şöhret tanrıçasından alıyor. Projenin asıl amacı sosyal medya hesaplarının geçmişi incelenerek, bunların söylenti yaymak için açılıp açılmadığını inceleyecek.

PHEME'İN SIKINTILARI

Hesapları "haber kuruluşu", "uzman", "görgü şahidi", "sade vatandaş" ve "otomatik yazılım aracı (bot)" gibi kategorilere ayıran PHEME'in en ciddi sıkıntıları görsel materyallerin analizi olmaması ve yavaş çalışmasıdır. Eğer program paylaşım yapıldıktan hemen sonra teyit etmeyi başarırorsa özellikle afet anlarında saniyeler içinde hasar boyutu ve ulaşması gereken yardım sayısı hesaplanabilir.

KULLANILAN SİTELER

- <https://www.afad.gov.tr/>
- http://www.koeri.boun.edu.tr/sismo/bilgi/deprem_nedir/index.htm
- https://boun.edu.tr/tr_TR/Content/Deprem_Aninda_Yapilmasi_Gerekenler/Deprem_Aninda_Yapilmasi_Gerekenler
- <https://chat.openai.com>
- https://www.bbc.com/turkce/haberler/2014/02/140221_sosyal_medya_yalan_makinasi

Global
AI Hub

Teşekkürler!

Ahmet Arda Nalbant
